

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2021:13

Uskonnollisten yhteisöjen tiloihin kohdistuvat uhkat

Kyselyn tulokset

Sisäministeriön julkaisuja 2021:13

Uskonnollisten yhteisöjen tiloihin kohdistuvat uhkat

Kyselyn tulokset

Sisäministeriö Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Sisäministeriö

© 2021 tekijät ja sisäministeriö

ISBN pdf: 978-952-324-636-2

ISSN pdf: 2490-077X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto
Helsinki 2021

Uskonnollisten yhteisöjen tiloihin kohdistuvat uhkat Kyselyn tulokset

Sisäministeriön julkaisu 2021:13	Teema	Sisäinen turvallisuus
Julkaisija	Sisäministeriö	

Tekijä/t	Jana Turk, Helsingin yliopisto		
Toimittaja/t	Tarja Mankkinen SM		
Yhteisötekijä	Uskonnollisten yhteisöjen tilojen turvallisuuden parantaminen -työryhmä		
Kieli	suomi	Sivumäärä	34

Tiivistelmä

Sisäministeriö asetti 20.7.2020 työryhmän selvittämään uskonnollisten yhteisöjen tilojen kohdistuvia turvallisuusuhkia ja laatimaan esityksiä turvallisuuden parantamiseksi. Työryhmän yhtenä tehtävänä oli kartoittaa uskonnollisten yhteisöjen turvallisuuden nykytila ja uhkat. Kartoitus tehtiin toteuttamalla verkkokysely, joka kohdistettiin kaikkien Suomessa toimivien uskonnollisten yhteisöjen edustajille. Käytävissä ei ole kattavaa tietoa uskonnollisista yhteisöistä Suomessa eikä näiden yhteystietoja, ja tästä johtuen kyselyä levitettiin työryhmän jäsenten verkostojen kautta. Vastauksia kyselyyn tuli 309 kappaletta. Kyselyn tulokset on analysoinut Helsingin yliopiston tohtorikoulutettava Jana Turk. Työryhmä on toiminut tulosten analyysin ohjausryhmänä. Analyysi on tilastollisesti kattava kristillisten ja islamilaisten yhteisöjen osalta mutta ei juutalaisen yhteisön osalta, sillä nämä vastasivat heikosti kyselyyn.

Asiasanat	sisäinen turvallisuus, uhkat, terrorismi, uskonnolliset yhteisöt, kyselytutkimus, turvallisuuden tunne
------------------	--

ISBN PDF	978-952-324-636-2	ISSN PDF	2490-077X
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

Julkaisun osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-636-2
-------------------------	---

Hot som riktas mot religiösa samfunds lokaler Resultaten av enkäten

Inrikesministeriets publikationer 2021:13		Tema	Inre säkerhet
Utgivare	Inrikesministeriet		
Författare	Jana Turk, Helsingfors universitet		
Redigerare	Tarja Mankkinen Inrikesministeriet		
Utarbetad av	Arbetsgruppen för att förbättra säkerheten i religiösa samfunds lokaler		
Språk	finska	Sidantal	34

Referat

Inrikesministeriet tillsatte den 20 juli 2020 en arbetsgrupp med uppgiften att utreda säkerhetshot som riktas mot religiösa samfunds lokaler och att utarbeta förslag för att förbättra säkerheten. En av arbetsgruppens uppgifter var att kartlägga nuläget för och hoten mot religiösa samfunds säkerhet. Kartläggningen genomfördes genom en webbenkät som riktades till företrädare för alla religiösa samfund i Finland. Det finns ingen heltäckande information om religiösa samfund i Finland eller om deras kontaktuppgifter, och därför spreds enkäten via nätverken för medlemmarna i arbetsgruppen. Enkäten besvarades av 309 personer. Resultaten av enkäten har analyserats av Jana Turk, doktorand vid Helsingfors universitet. Arbetsgruppen har verkat som styrgrupp för analysen av resultaten. Analysen är statistiskt omfattande för de kristna och islamiska samfunden, men inte för det judiska samfundet eftersom svarsprocenten för det judiska samfundet var låg.

Nyckelord inre säkerhet, känsla av trygghet, hot, terrorism, religiösa samfund, enkät

ISBN PDF	978-952-324-636-2	ISSN PDF	2490-077X
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-636-2>

Threats to the premises of religious communities Results of the survey

Publications of the Ministry of the Interior 2021:13	Subject	Internal security
Publisher	Ministry of the Interior	

Authors	Jana Turk, the University of Helsinki		
Editor	Tarja Mankkinen Ministry of the Interior		
Group Author	Working group on improving the safety and security of the premises of religious communities		
Language	Finnish	Pages	34

Abstract

On 20 July 2020, the Ministry of the Interior set up a working group tasked with identifying security threats to the premises of religious communities and drawing up proposals for improving their safety and security. One of the tasks of the working group was to take stock of the perception of religious communities of the current state of security and identify possible threats. This was done by carrying out an online survey targeted at representatives of all religious communities operating in Finland. No comprehensive information is available on religious communities in Finland, nor their contact details, which is why the survey was disseminated through the networks of the members of the working group. A total of 309 responses to the survey were received. The results of the survey were analysed by Jana Turk, doctoral student at the University of Helsinki. The working group acted as the steering group for the analysis of the results. The analysis is statistically representative for Christian and Islamic communities, but not for the Jewish community, as the response rate of this community was low.

Keywords internal security, feeling of safety, threats, terrorism, religious communities, survey

ISBN PDF	978-952-324-636-2	ISSN PDF	2490-077X
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-636-2>

Sisältö

Tausta	7
1 Johdanto	9
1.1 Tiedonkeruu	9
1.2 Aineisto	9
1.3 Vastaajat.....	10
2 Turvallisuuden tunne	14
3 Väkivallan ja sen uhkan kohtaaminen ja näkeminen	18
3.1 Naisiin kohdistuva väkivalta.....	19
3.2 Väkivallan uhka toisten tilaa käyttävien taholta	22
3.3 Uskonnollisessa tilassa esiintyvä väkivalta kokonaisuutena.....	23
4 Mitä voidaan tehdä turvallisuuden parantamiseksi	24
5 Yhteyden ottaminen poliisiin tai muuhun viranomaiseen	28
6 Turvallisuutta käsittelevä ohjeistus	30
Liitteet	32

TAUSTA

Sisäministeriö asetti 20.7.2020 työryhmän selvittämään uskonnollisten yhteisöjen tilojen kohdistuvia turvallisuusuhkia ja laatimaan esityksiä turvallisuuden parantamiseksi. Työryhmän yhtenä tehtävänä oli kartoittaa uskonnollisten yhteisöjen turvallisuuden nykytila ja uhat. Kartoitus tehtiin toteuttamalla verkkokysely. Käytettävissä ei ole kattavaa listaa Suomessa toimivista uskonnollisista yhteisöistä, mutta tästä huolimatta pyrittiin siihen, että kysely tavoittaisi mahdollisimman laajasti Suomessa toimivat uskonnolliset yhteisöt. Vastauksia kyselyyn tuli 309 kappaletta. Tässä raportissa esitellään kyselyn tulokset analysoituna. Raportin on laatinut Helsingin yliopiston tohtorikoulutettava Jana Turk. Työryhmä on toiminut tulosten analyysin ohjausryhmänä.

Uskonnollisten yhteisöjen tilojen turvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat viime vuosina nousseet voimakkaasti esille¹ niihin kohdistuneiden terrori-iskujen vuoksi. Esimerkkeinä iskuista voidaan mainita radikaali-islamistinen terrori-isku, joka kohdistui Kööpenhaminan synagogaan vuonna 2015, Uuden-Seelannin Christchurchissä tehty isku kahteen moskeijaan vuonna 2019 sekä Saksan Hallessa synagogaa vastaan tehty isku samana vuonna. Euroopan ulkopuolella uskonnollisten yhteisöjen tiloihin on tehty paljon iskuja. Suomessa Suojelupoliisi on vuoden 2020 vuosikertomuksessa tuonut esille laajamittaisen väkivallan, joka kohdistuu erityisesti islaminuskoa ja juutalaisuutta edustaviin ryhmiin ja symbolisiin kohteisiin, kuten moskeijoihin ja synagogiin.

Fyysisen uhkan lisäksi uskonnollisten yhteisöjen jäseniin kohdistuu vihapuhetta, joka heikentää heidän turvallisuuden tunnettaan. Antisemitismi ja islamofobia ovat lisääntyneet, ja korona pandemian aikana tämä kehitys on vahvistunut.

Suomessa evankelisluterilainen kirkko ja sen edustajat joutuivat laajasti vihapuheen kohteeksi vuonna 2015, jolloin Suomeen saapui suuri joukko turvapaikanhakijoita. Moskeijoihin on kohdistunut ilkivaltaa, esimerkiksi töhrimistä ja ikkunoiden hajoittamista. Helsingin ja Turun synagogiin kohdistuvat uhat ovat lisääntyneet ja arkipäiväistyneet. Uskonnolliset yhteisöt eivät aina tee rikosilmoituksia niihin kohdistuneista teoista, ja poliisin rikostilastojen perusteella on vaikea saada tarkkaa käsitystä näiden tilojen turvallisuustilanteesta. Työryhmän tekemästä, uskonnollisten yhteisöjen tiloihin kohdistuvia uhkia koskevan kyselyn

1 Esim The United Nations Plan of Action to Safeguard Religious Sites.

tarkoituksena oli saada tilojen käyttäjiltä tietoa uhkista sekä siitä, millaisena käyttäjät kokevat tilojen turvallisuuden.

Uhkia koskevan kyselyn teki työryhmä, jonka jäsenet ovat seuraavat:

kehittämispäällikkö Tarja Mankkinen, sisäministeriö, puheenjohtaja,

- varatuomari Atik Ali, Suomen Muslimiverkosto,
- projektikoordinaattori Habiba Ali, Kirkon Ulkomaanapu,
- imaami Abbas Bahmanpour, Resalat Islamilainen Yhdyskunta,
- media- ja viestintälautakuntavastaava Afrah Al Bayaty, Turun Islamilainen yhdyskunta,
- imaami Anas Hajjar, Suomen Islamilainen Yhdyskunta,
- imaami Mustafa Kara, Tampereen Islamin Yhdyskunta,
- turvallisuuspäällikkö Mika Kataja, Kirkon ulkomaanapu,
- hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö,
- vanhempi asiantuntija Ilpo Leino, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö,
- turvallisuusvastaava Marcus Miramo, Helsingin juutalainen seurakunta (edustaa myös Turun juutalaista seurakuntaa),
- vt. kirkkoneuvos Petri Määttä Kirkkohallitus
- asiantuntija Ari Korhonen, Suomen Kuntaliitto, ja
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö.

Työryhmä kiittää Helsingin yliopistoa ja erityisesti globaalin teologian professori Elina Vuolaa tuesta ja yhteistyöstä uhkia kartoittaneen ja analysoineen työn aikana.

1 Johdanto

1.1 Tiedonkeruu

Tiedot kerättiin webproolin verkkolomakkeen avulla. Lomakkeen vastausaika oli 2.11.2020–7.12.2020.

Kyselyn valmistelleen työryhmän jäsenet jakelivat linkkiä kyselyyn omien sidosryhmiensä kautta ja kannustivat vastaamaan kyselyyn. Kyselyyn pystyi vastaamaan kuudella eri kielellä: suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, arabiaksi, somaliaksi ja farsiksi.

Osa kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä, osa oli tarkentavia avoimia kysymyksiä. Mikään kentistä ei ollut pakollinen ja osassa monivalintakysymyksistä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

1.2 Aineisto

Vastauksia saatiin yhteensä 309 kappaletta. Vaikka muutama vastaaja ei ole vastannut kaikkiin monivalintakysymyksiin ja monet jättivät osa avoimista vastauskentistä tyhjiksi, valtaosa vastaajista kuitenkin vastasi ainakin osaan vapaista kentistä. Vaikeudet analyysissa johtuivat myös siitä, että monissa jatkokysymyksissä oli ylimääräisiä vastauksia. On haasteellista arvioida, onko vastaaja ymmärtänyt edeltävän kysymyksen väärin vai oliko vastaajalla epäselvyyksiä kyselyn logiikasta.

Kaikki vastaukset katsottiin kuitenkin merkittäviksi ja siksi raportissa selitetään, missä kohden ja miksi vastauksia on jätetty analysista pois, vaikka tämä saattaa vaikuttaa raportin tilastolliseen pätevyYTEEN.

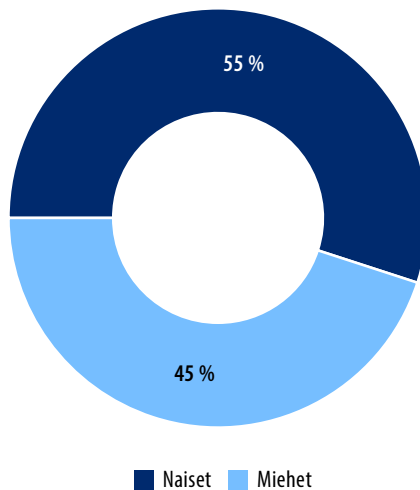
Vastauksia saatiin pääasiassa suomeksi, mutta myös kaikilla muilla vastauskielillä. Kaikki muut paitsi suomenkieliset sitaatit on käännetty suomeksi.

Raportissa tarkastellaan ensin vastaajaa koskevia tietoja ja tämän jälkeen turvallisuuden tunnetta uskonnollisen tilan läheisyydessä, turvallisuuden tunnetta laajemmin, väkivaltaa ja sen uhan kohtaamista ja näkemistä, naiseen kohdistuvaa väkivaltaa, väkivallan uhkaa muiden tiloja käyttävien taholta, uskonnollisessa tilassa esiintyvää väkivaltaa kokonaisuutena, ehdotuksia turvallisuuden parantamiseksi, sitä, miten poliisiin tai muuhun viranomaiseen ollaan yhteydessä sekä turvallisuutta koskevaa ohjeistusta.

1.3 Vastaajat

Lomakkeen ensimmäinen vastaajan tietoja selvittävä kysymys liittyi vastaajaan sukupuoleen. Kyselyyn vastanneista noin 45% oli miehiä ja 55% oli naisia. Neljä vastajaa ei vastannut tähän kysymykseen (kts kaavio 1). Kysymyksessä ei ollut mahdollisuutta identifioitua muunsukupuoliseksi, tai mahdollisuutta ilmaista, että vastaaja ei haluaisi vastata tähän kysymykseen.

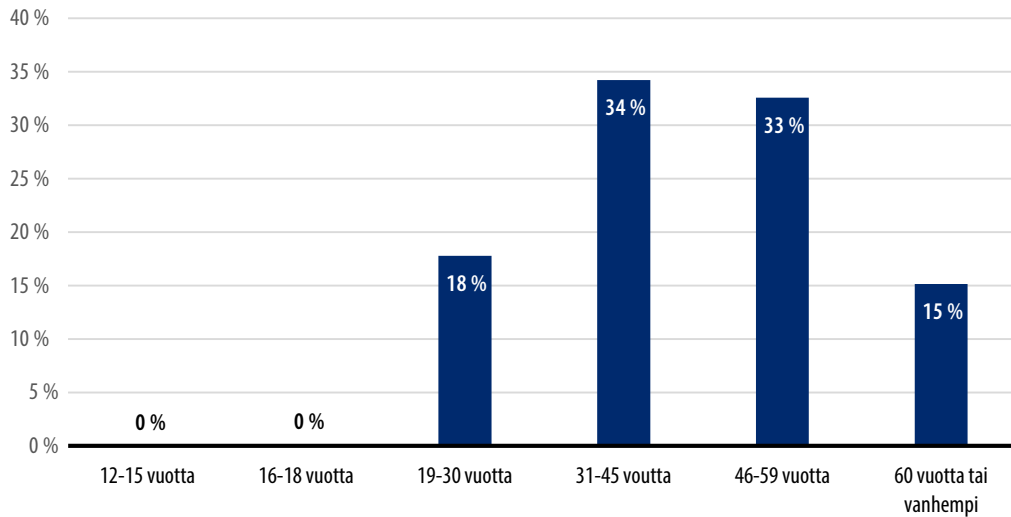
Kaavio 1. Vastaajien sukupuoli

Vastaajien ikää kartoitettiin niin, että vastaajan oli valittavat jokin seuraavista vaihtoehdoista: a) 12–15 vuotta, b) 16–18 vuotta, c) 19–30 vuotta, d) 31–45 vuotta, e) 46–59 vuotta, f) 60 vuotta tai vanhempi.

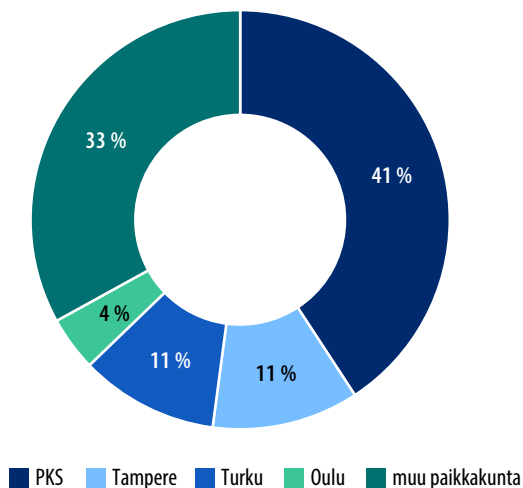
Enemmistö vastaajista sijoittui ikäryhmiin 31–45 vuotta ja 46–59 vuotta. Vastaajista 33% oli 31–45 vuotta vanhoja ja 32% oli 46–59 vuotta vanhoja. Kaksi kolmasosaa vastaajista oli siis keski-ikäisiä (31–59 vuotta). Toiseksi suurin ryhmä oli nuoret aikuiset (19–30 vuotta) ja kolmanneksi suurin yli 60-vuotiaat. Vain yksi vastaajista oli 12–15 vuotta vanha. 16–18 vuotta vanhoilta nuorilta ei saatu vastauksia. (Kts kaavio 2)

Kaavio 2. Vastaajien ikä

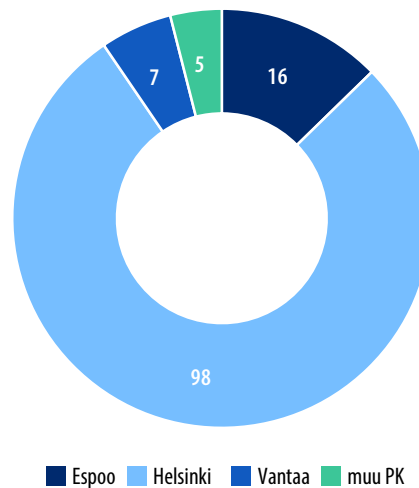

Suurin osa vastaajista harjoitti uskontoaan pääkaupunkiseudulla (41%), eritoten Helsingissä, tai muussa isommassa kaupungissa kuten Tampereella (10%), Turussa (10%) tai Oulussa (4%). Yksi kolmasosa harjoitti uskontoaan pienemmillä paikkakunnilla.

Kaavio 3. Paikkakunnat

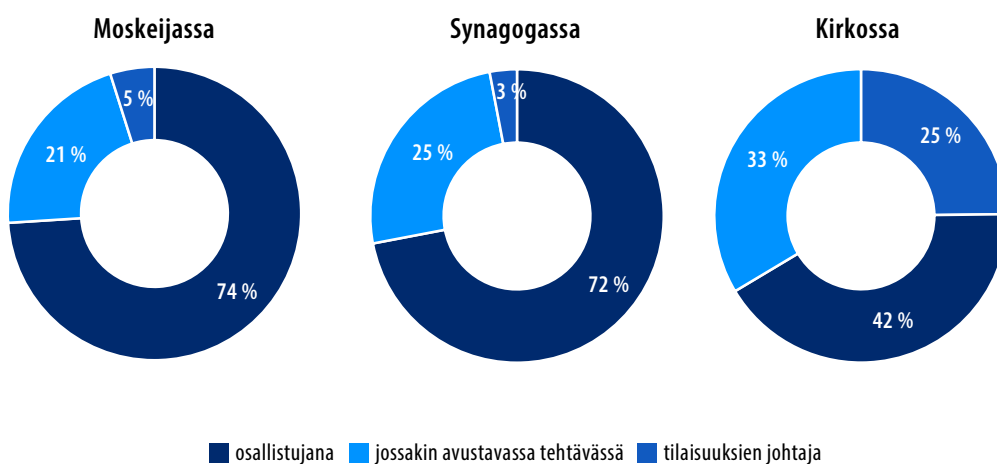
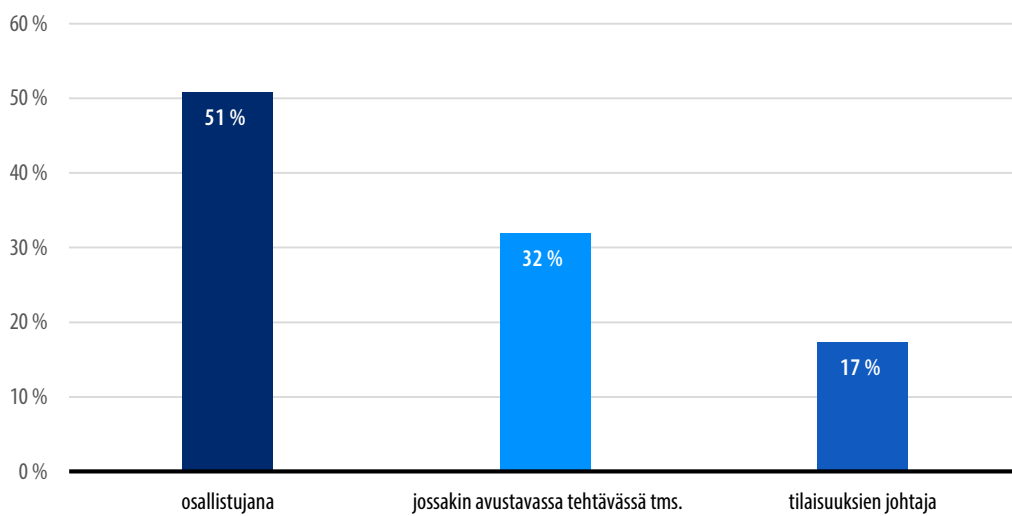

Kaavio 4. Pääkaupunkiseudulla

Suurin osa vastaajista käy kirkossa (138 vastaaja eli 45%), toiseksi suurin ryhmä kävi moskeijassa/rukoushuoneessa (123 vastaaja eli 40%), 13% (40 vastaaja) vastaajista kävi synagogassa. Vastaajista 1% eli 4 vastaaja ilmoitti käyvänsä muualla, kuten Baha'i keskuksessa, buddhalaisen yhteisön mietiskelytiloissa, rukoilevansa kotona tai käyvänsä muun yhteisön tiloissa.

Kaavio 5. Vastaajien roolit tilaisuuksissa

Vastaukset toiseen kysymykseen perustuvat proxy-variaabeliin vastaajien uskontoryhmistä. Moskeijassa/rukoushuoneessa käyvät ymmärretään raportissa jatkossa muslimeina, synagogassa käyvät juutalaisina ja kirkossa/rukoushuoneessa/vastaavassa (mm. seurakunnan tiloissa, kappelissa) kristittyinä. Juutalaisyhteisön vastausten suhteellisesti pienemmän määrän takia kaikki vertailut uskontoryhmien välillä eivät ole tilastollisesti päteviä, vaikka ne olisivat merkityksellisiä kyselyn tehneen työryhmän tehtävän näkökulmasta.

Kyselyyn vastaajat ovat uskonnollisen tilaisuuksien osallistujia², tilaisuuksissa tai järjestelyssä usein jossain avustavassa tehtävässä toimivia ja tilaisuuksien johtajia kuten pappeja, imaameja, rabbeja tai muita uskonnollisia johtajia. Noin puolet (51%) kaikista vastaajista olivat tilaisuuksien osallistujina, noin kolmasosa (32%) toimi jossain avustavassa tehtävässä tai auttoi järjestelyssä muuten ja 17% oli tilaisuuksien johtajia.

Kaaviossa 5 nähdään, että vastaajien rooleissa on huomattavia eroja uskontoryhmien välillä: noin kolme neljäsosaa muslimivastaajista ja juutalaisista vastaajista määrittelivät itsensä tilaisuuksien osallistujiksi. Kristityistä vastaajista 42% määritteli itsensä tilaisuuksien osallistujiksi. Muslimivastajista 21%, juutalaisista vastaajista 25% ja kristityistä vastaajista 33% olivat jossain auttavassa tai tukevassa roolissa uskonnollisissa tiloissa. Vain 5% muslimivastaajista ja 3% juutalaisista vastaajista on johtavassa roolissa (rabbi, imaami), kun taas 25% kristityistä vastaajista on tilaisuuksien johtajia.³

2 Tämä tarkoittaa myös, että juutalaisyhteistöä kohdistuvia prosenttilukuja eivät ole tilastollisesti päteviä, eikä niitä voi yleistää.

3 Tämä erokin vaikuttaa tilastolliseen pätevyyteen, ja sen kannattaa pitää mielessä kun raportissa esittelyt vertailut ei voi yleistää.

2 Turvallisuuden tunne

Vastausten perusteella voidaan yleisesti todeta, että noin kolme neljäsosa (74%) tunsi uskonnollisen tilan turvalliseksi. Huomionarvoista on erot eri uskontoryhmien välillä. Lähes 93 % kristityillä vastaajilla on turvallinen olo kirkon ja uskonnollisten tilojensa läheisyydessä, mutta vain 69% muslimeista ja 32,5% juutalaisista vastaajista tuntee itsensä turvalliseksi uskonnollisen tilan läheisyydessä.

Turvallisuuden tunnetta koskevan kysymyksen vastauksissa ei havaittu merkittäviä eroja sukupuolten eikä ikäryhmien välillä.

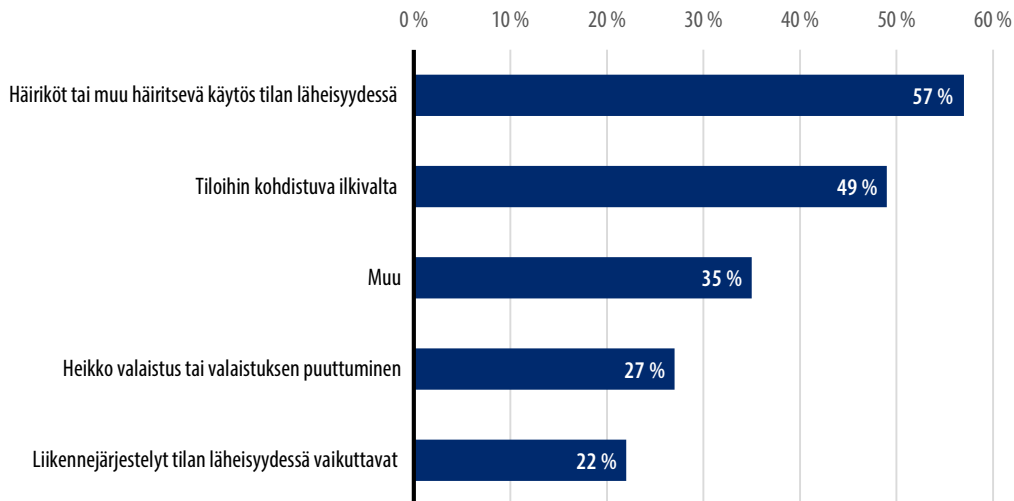
Yksi neljäsosa kaikista vastaajista ei tuntenut oloaan turvalliseksi uskonnollisen tilan läheisyydessä.⁴ Olonsa turvattomaksi tunsi 7% kristityistä, 31% muslimeista ja 72,5% juutalaisista vastaajista.

Syitä turvattomuuden tunteeseensa selvitettiin monivalintakysymyksellä, jossa vaihtoehdot olivat:

- a. häiriköt tai muu häiritsevä käytös tilan läheisyydessä
- b. liikennejärjestelyt tilan läheisyydessä
- c. heikko valaistus tai valaistuksen puuttuminen (tilan ulkopuolella)
- d. tiloihin kohdistuva ilkivalta (esim seinien töhriminen tai muu sotkeminen) ja
- e. muu, mikä?

Saatuja vastauksia havainnollistetaan kaaviossa 6.

4 Kolme vastaajaa vastasi, että he tunsivat olonsa turvalliseksi uskonnollisen tilan läheisyydessä. Nämä kuitenkin vastasivat seuraavaan kysymykseen turvattomuuden tunteen syistä. Heidän vastauksia on jätetty analyysistä pois. Kaksi heistä on muslimeita, joiden mukaan häiriköt aiheuttavat turvattomuuden tunteeseen. Toinen vastasi, että myös heikko valaistus sekä liikennejärjestelyt ovat tekijöitä. Yhden juutalaisen vastaajan vastaukset on jätetty tästä pois. Hänen mukaan sekä häiriköt että tiloihin kohdistuva ilkivalta vaikuttavat turvattomuuden tunteeseen.

Kaavio 6. Turvattomuuden tunne uskonnollisen tilan läheisyydessä

Muslimivastaajista 66% (25 vastaajaa 38 vastaajasta) ilmoitti, että häiriköt tai muu häiritsevä käytös tilan läheisyydessä heikensivät heidän turvallisuuden tunnettaan. Juutalaiseen yhteisöön kuuluvista vastaajista vastaava luku oli 44% (12 vastaajaa 27 vastaajasta) ja kristityistä vastaajista puolet (5 vastaajaa 10 vastaajasta).

Tiloihin kohdistuva ilkivalta, esimerkiksi seinien töhriminen tai muu sotkeminen, vaikuttivat turvattomuuden tunteeseen 44,7% (17 vastaajaa) olonsa turvattomaksi tuntevalle juutalaiselle vastaajalle ja noin 47% (18 vastaajaa) olonsa turvattomaksi tuntevalle muslimille. Kristityistä vastaajista kolme koki olonsa turvattomaksi tiloihin kohdistuvan ilkivallan vuoksi.

Heikko valaistus tai valaistuksen puuttuminen tilan ulkopuolella sekä liikennejärjestelyt tilan läheisyydessä vaikuttavat erityisesti muslimien turvattomuuden tunteeseen. Turvattomuutta tuntevista muslimivastaajista 14 (36,8%) ilmoitti, että heikko valaistus tai valaistuksen puuttuminen tilan ulkopuolella lisäsi turvattomuuden tunnetta. Vastaajista 12 (31,5%) ilmoitti, että liikennejärjestelyt tilan läheisyydessä oli turvattomuutta lisäävä tekijä.

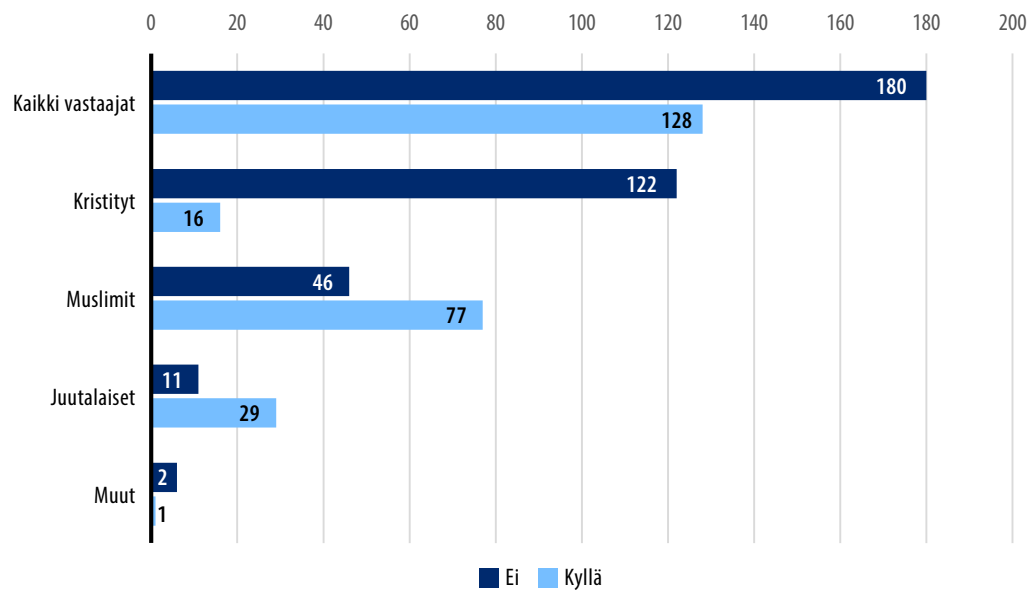
Yhteensä 28 henkilöä vastasi, että on olemassa jokin muu kuin kysymyslomakkeessa mainittu syy heidän turvattomuuden tunteeseensa. Kohdassa "muu" toistuvasti mainittuja syitä olivat muun muassa terrorismi, joka tuli esille erityisesti juutalaisyhteisöön kuuluvien vastaajien vastauksissa. Muita syitä olivat lähellä olevat humalassa olevat tai päihtyneet ihmiset. Muutamassa vastauksessa nousi esille muslimeja kohtaan tunnetut ennakkoluulot ja pelot, kuten ääri-islam ja muslimit, jotka uhkailevat kirkossa kävijöitä.

Kaksi vastaajaa mainitsi turvattomuuden tunnetta lisääviksi syiksi “mahdolliset rassistiset hyökkäykset” ja “netissä olevan vihapuheen”.

Vihapuheen ja sen vaikutuksia kysyttiin erillisellä kysymyksellä. Vastausten mukaan 42% vastaajista tunsu, että sosiaalisessa mediassa levitettävä vihapuhe heidän yhteisöään ja uskontoaan kohtaan vaikutti heidän turvallisuuden tunteeseensa.

Vihapuhe vaikuttaa eniten juutalaisten ja muslimivastaajien turvallisuuden tunteeseen. Noin kolme neljäsosaa⁵ juutalaisista vastaajista ja 63% muslimivastaajista totesi vihapuheen vaikuttavan heidän turvallisuuden tunteeseensa heidän harjoittaessaan uskontoaan. Kristityistä vastaajista vastaava luku oli 11,6%. (katso myös kaavio 7).

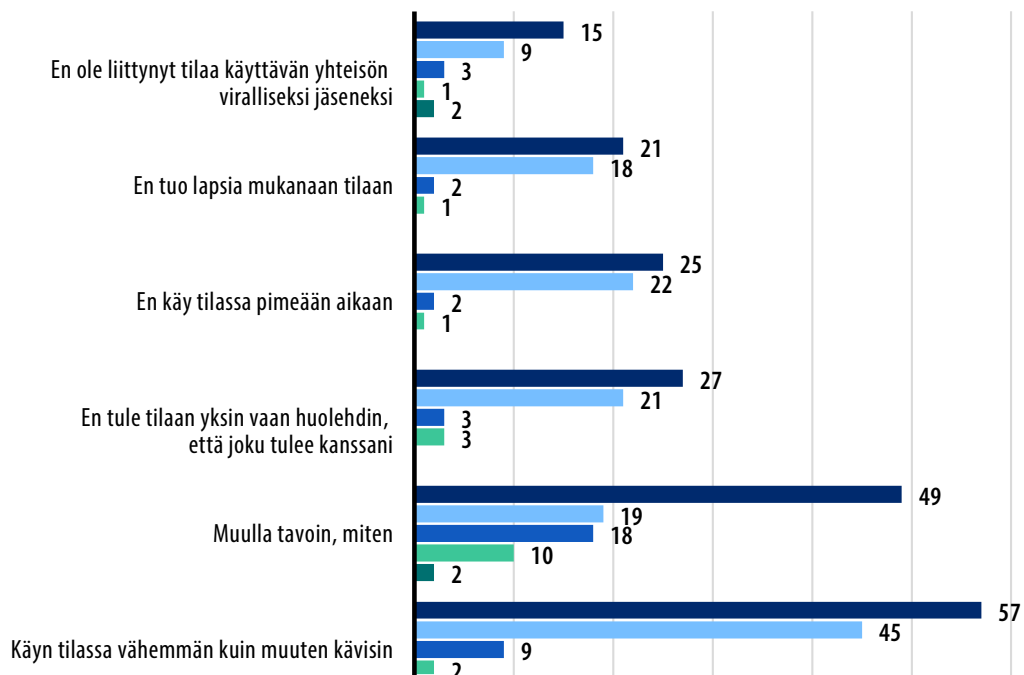
Kaavio 7. Vihapuheen vaikutus turvallisuuden tunteeseen

5 29 kyselyyn vastanneista yhteensä 40 juutalaisesta eli lähes kolme neljäsosaa.

Sosiaalisessa mediassa levitetty vihapuhe vaikutti vastaajien toimintaan. Kaikista vastaajista 45% ei käy enää tilassa yhtä paljon, kun aiemmin. Kuten edellisessä kysymyksessä, myös tässä muslimit ja juutalaiset olivat yliedustettuina. Erityisesti muslimit vastasivat toimivansa eri tavalla vihapuheen vuoksi. Esimerkkejä muuttuneesta käyttäytymisestä oli, että monet ilmoittivat, että he eivät ota lapsia mukaan tiloihin, eivät käy tiloissa pimeään aikaan eivätkä mene yksin tilaan. Muutama vastaaja ilmoitti, että hän ei ole liittynyt yhteisön virallisiksi jäseneksi sosiaalisessa mediassa leviävän vihapuheen vuoksi. Vastaajat totesivat myös olevansa varautuneempia ja ahdistuneempia.

Kaavio 8. Vihapuheen vaikutukset omaan toimintaan

Vaikka vastausten perusteella ei synny suoraa korrelaatiota, voi olettaa, että vastaajien tunteet ja toimenpiteet johtuvat vihapuheesta sekä heidän kohtaamastaan väkivallasta ja sen uhasta.

3 Väkivallan ja sen uhkan kohtaaminen ja näkeminen

Kaikista kyselyyn vastanneista 20% oli kohdannut väkivaltaa tai sen uhkaa käyttämänsä uskonnollisen tilan läheisyydessä tai sen sisällä.

Juutalaisista vastaajista 40% (16/40), 18% muslimeista ja 16% kristityistä vastaajista on kohdannut väkivaltaa tai sen uhkaa uskonnollisen tilan läheisyydessä.

Yleisin väkivallan muoto oli sanallinen väkivalta, jota suurin osa vastaajista on kohdannut. Vastausten perusteella 48 vastaajaa 61⁶ väkivaltaa kohdanneesta vastaajasta on ollut sanallisen väkivallan uhri. Heistä 19 on muslimeita, 13 juutalaisia 15 kristittyjä ja yksi muuta uskontoa harjoittavaa. Toiseksi yleisin väkivallan muoto oli fyysisellä väkivallalla uhkaaminen, jota 26 väkivaltaa kohdannutta vastaajaa oli kokenut. Heistä 7 oli muslimeja, 9 juutalaisia ja 10 kristittyjä. Fyysistä väkivaltaa oli kokenut 8 vastaajaa 61 väkivaltaa kohdanneesta vastaajasta. Fyysistä väkivaltaa kohdanneista kolme oli muslimeja, kaksi juutalaisia ja kolme kristittyä vastaajaa on kohdannut fyysistä väkivaltaa.

Vastaajista 19 ilmoitti kohdanneensa muuta väkivaltaa, esimerkkeinä ilkivalta, henkinen väkivalta, päälle sylkemistä ja purkan liimaamista vaatteisiin.

Monet vastaajat (23%) ovat myös nähneet toisen henkilön kohtaavan väkivaltaa tai sen uhkaa. Näistä juutalaisia oli 37,5% (15 vastaajaa / 40 vastaajasta) ja muslimeita noin 29% (35 vastaajaa / 120 vastaajasta). Näiden kahden ryhmän edustajat olivat nähneet enemmän väkivaltaa verrattuna kristittyihin vastaajiin (19 / 138 vastaajaa eli noin 14%).

Sanallinen väkivalta oli yleisin vastaajien näkemä väkivallan muoto. 59 vastaajaa 71⁷ väkivaltaa nähneistä vastaajista on nähnyt toiseen ihmiseen kohdistuvan sanallista väkivaltaa. Heistä 31 oli muslimeita, 11 juutalaisia, 15 kristittyä ja kaksi muuta uskontoa harjoittavaa.

6 Kaksi vastaajaa totesivat, että he eivät ole kokeneet väkivaltaa. He kuitenkin vastasivat näihin kysymyksiin, joten heidän vastauksensa tässä kohdassa jätettiin pois. Molemmat ovat muslimeja. Molemmat vastasivat kokeneensa sanallista väkivaltaa, yksi vastasi kokeneensa fyysisen väkivallan uhan, ja yksi on kohdannut fyysistä väkivaltaa.

7 Tähän kysymykseen saatiin vastauksia kahdelta vastaajalta, jotka vastasivat, että he eivät ole nähneet väkivaltaa. He kuitenkin jatkokysymyksessä totesivat nähneensä toiseen kohdistuvaa sanallista väkivaltaa. Yksi oli nähnyt myös fyysistä väkivaltaa ja yksi väkivallan uhkaa. Molemmat ”ylimääräiset” vastaajat ovat muslimeita.

Toiseksi yleisin on fyysisellä väkivallalla uhkaaminen, jota 35 väkivaltaa nähnyttä vastaajaa on todistanut. Heistä 15 oli muslimeja, 10 juutalaisia ja 10 kristittyjä.

Väkivaltaa nähneistä 14 vastaajaa yhteensä 71 vastaajasta oli myös todistanut toiseen ihmiseen kohdistettua fyysistä väkivaltaa. Kolme muslimivastaajaa, 4 juutalaista vastaajaa, 6 kristittyä vastaajaa ja yksi muuta uskontoa harjoittava vastaaja oli nähnyt fyysistä väkivaltaa kohdistettavan toiseen henkilöön. Yksitoista vastaajaa on nähnyt myös muuta väkivaltaa kuten kananmunan heittelyä, henkistä ja hengellistä väkivaltaa konservatiivilta taholta, painostusta ja ilkivaltaa. Muutama vastaaja korosti sanallisen väkivallan ja uhan vakuutta kuvaillen sitä seuraavasti:

“Somessa radikalisoituneet muslimit ovat kirjoittaneet tappouhkauksia, haaveilua shiiamuslimien ampumisesta/tappamisesta. Uhkailut kohdistettu nimillä ja henkilöihin”

“Perheenjäsenen puhelimeen on soitettu ja häntä on uhkailtu nimettömästä numerosta”

“tappouhkauksia”

3.1 Naisiin kohdistuva väkivalta

Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa kysyttiin erillisellä kysymyksellä. Suurin osa vastaajista (79%) ei kuitenkaan ollut sitä mieltä, että naiset kohtaavat pelkästään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Eri uskontoryhmien välillä on merkittäviä eroja. Vastauksissa havaitaan eroja myös eri sukupuolten välillä.

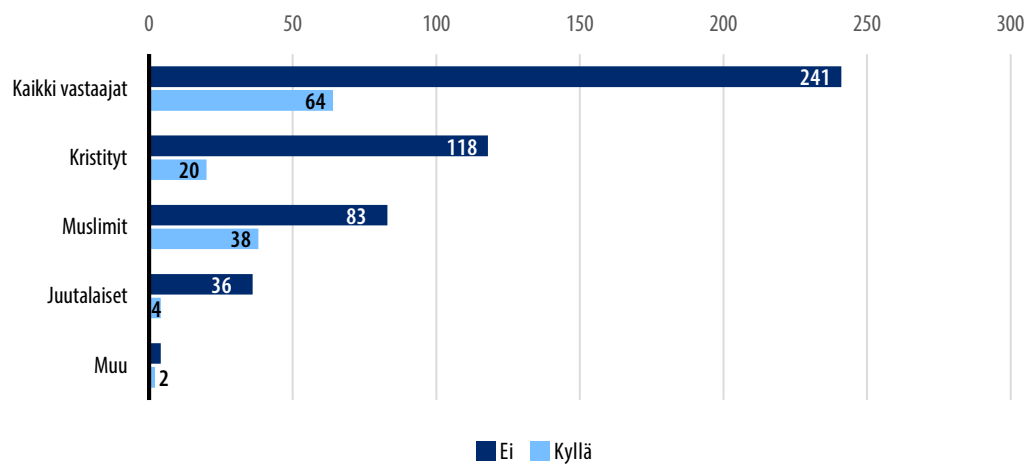
Muslimien antamien vastausten perusteella 30% vastaajista on sitä mieltä, että naiset kohtaavat sukupuolittunutta väkivaltaa. Vastaavat luvut juutalaisia edustavien vastauksissa oli 10% (4/40) ja kristittyjen vastauksissa 14,5%.

Naispuolisista vastaajista 27% on sitä mieltä, että he kohtaavat pelkästään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, kun taas miehistä vain 13% oli tätä mieltä.

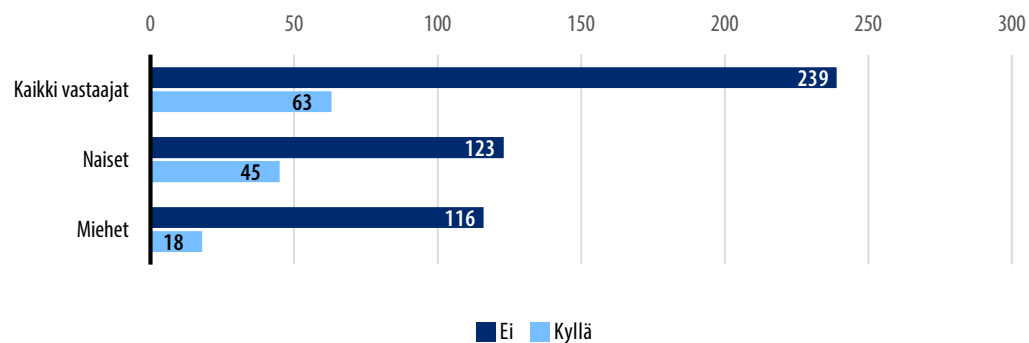
Vastaajista 21% (64 vastaaja) oli sitä mieltä, että naiset kohtaavat sukupuolittunutta väkivaltaa. Heistä 28 on musliminaisia, 10 muslimimiehiä, kolme juutalaista naista, yksi juutalainen mies, 13 kristittyä naista ja kuusi kristittyä miestä. Yksi muuhun uskontoryhmään kuuluva nainen sekä yksi muuhun uskontoryhmään kuuluva mies vastasivat myös kysymykseen myönteisesti.

Kaavio 9 ja 10 kuvaavat kysymyksen vastauksia uskontoryhmittäin ja sukupuolittain.

Kaavio 9. Oletko kokenut, että naisiin kohdistuu yllä kuvatun väkivallan ja väkivallan uhan lisäksi muita, pelkästään naisiin kohdistuvia uhkia?

Kaavio 10. Oletko kokenut, että naisiin kohdistuu yllä kuvatun väkivallan ja väkivallan uhan lisäksi muita, pelkästään naisiin kohdistuvia uhkia?

Avoimissa vastauksissa vastaajat korostivat seksuaalista häirintää ja väkivaltaa sekä musliminaiisiin kohdistuvaa sanallista väkivaltaa.

“Naiset koetaan heikkoina ja heidät otetaan ”silmitikuksi” helpommin. Lisäksi naiset erottuvat pukeutumisella valtaväestöstä ja tämän takia erottuvat selvästi”

Kaikista vastaajista 93% oli sitä mieltä, että naisten turvallisuusasiat on otettu yhtä hyvin huomioon uskonnollisessa tilassa kuin miesten. Naispuolisista vastaajista tätä mieltä oli 91%. Miehistä 96% totesi, että naisten turvallisuusasiat on otettu huomioon yhtä hyvin huomioon kuin miesten.

Muslimeista 89% (104/117 vastaaja) oli sitä mieltä, että naisten turvallisuusasiat on otettu yhtä hyvin huomioon moskeijassa/rukoushuoneissa kuin miesten. Eri mieltä olevista vastaajista 10 on naisia ja kolme miehiä. Kristityistä vastaajista 98,5% katsoi, että naisten turvallisuusasiat oli otettu kirkossa yhtä hyvin huomioon kuin miesten ja vain kaksi naispuolista kristittyä vastaajaa oli eri mieltä. Juutalaisista vastaajista 37 (39:stä, joka on vastannut tähän kysymykseen) on sitä mieltä, että naisten turvallisuusasiat otetaan yhtä hyvin huomioon kuin miesten.

Vastanneista 13 musliminaista, jotka katsovat ettei naisten turvallisuusasioita ole otettu huomioon yhtä hyvin uskonnollisissa tiloissa kuin miesten, kolme mainitsi syitä eroihin naisten ja miesten tilojen seuraavasti:

”Naisten rukoustilaan saa valon vain miesten rukoustilaan puolelta.”

”Miesten puolella on CCTV kamera, mutta naisten puolella ei ollut viimeksi kun kävin.”

”Tampereella naisten rukousosaston yhteydessä on sama sisäänkäynti kun kauppaan joka heikentää turvallisuutta”

Yksi muslimimies korosti vaustauksessaan saman asian:

”Naisten sisäänkulku on samassa yhteydessä kuin tilan vieressä olevan kaupan eikä naisten tilan ovea saa tietääkseni lukkoon kunnolla”.

3.2 Väkivallan uhka toisten tilaa käyttävien taholta

Kaikista vastaajista 93% ei ollut havainnut väkivaltaa tai väkivallan uhkaa tilan käyttäjien keskuudessa.

Miespuolisista vastaajista 3,8% on havainnut, että tilan käyttäjien keskuudessa esiintyy väkivaltaa tai väkivallan uhkaa, kun taas naispuolisista vastaajista lähes 10% on havainnut näitä. Voi olettaa, että sukupuolten välillä ilmenevä ero johtuu sukupuolittuneesta väkivallasta.

Uskontoryhmistä muslimit ovat havainneet vähiten väkivaltaa tai sen uhkaa tilan käyttäjien keskuudessa (3,4% eli neljä vastaajaa 119 vastaajasta). Juutalaisista vastaajista kolme 40:stä on havainnut väkivaltaa tai sen uhkaa tilan käyttäjien keskuudessa, ja kristityistä 9,5% (13/137) on havainnut näitä ongelmia tilan käyttäjien keskuudessa.

Vaikka luvut eivät ole tilastollisesti edustavia, ne ovat kuitenkin huomionarvoisia. Kristityt naiset ovat havainneet kaikista ryhmistä eniten käyttäjien keskuudessa esiintyvää väkivaltaa tai väkivallan uhkaa. He edustavat lähes puolta niistä, jotka ovat havainneet tilan käyttäjien keskuudessa esiintyvän väkivaltaa tai sen uhkaa (10/21).

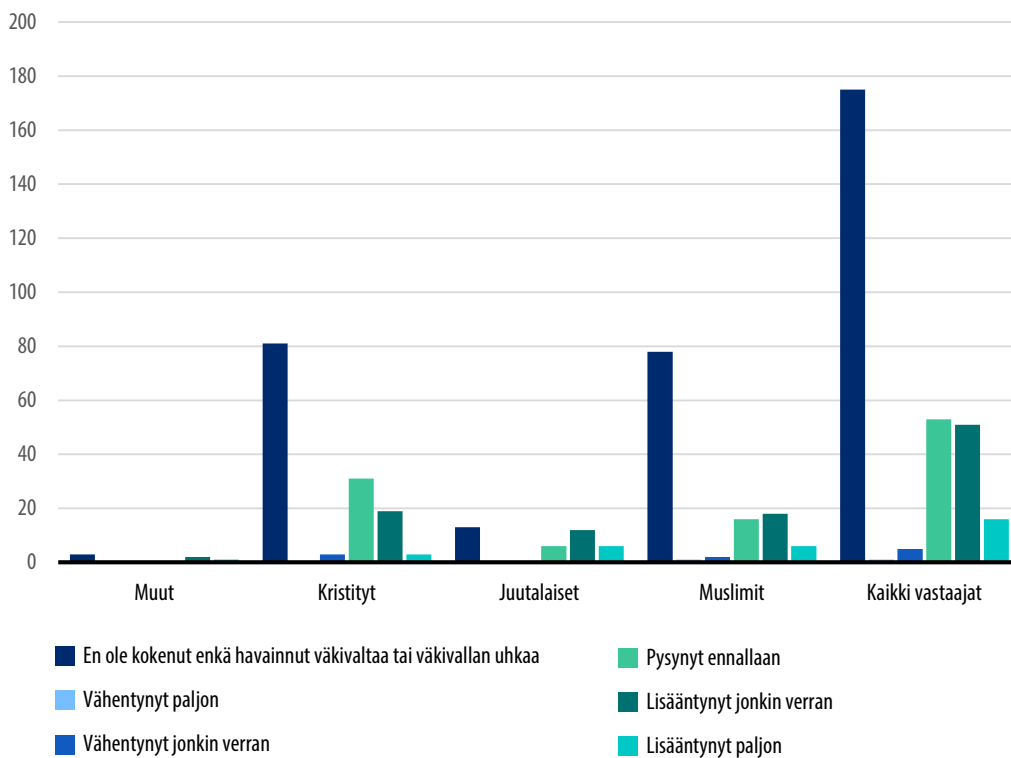
Kyselylomakkeessa esitettiin avoin kysymys, jossa kysyttiin tarkemmin uhasta ja missä tilassa sitä oli havaittu.

Seuraavassa vastaajien kuvaamia uhkia on tarkasteltu neljän vastauksista nousseen ryhmän kautta: 1) mielenterveyspotilaiden tai ihmisten, joilla on päihdeongelmia, käyttäytyminen (eritoten diakoniatyöhön liittyvä), 2) uhat muiden, ulkopuolelta tulevien taholta 3) rasismi ja ennakkoluulo maahanmuuttajia vastaan, 4) tuomitseminen tai sanallinen väkivalta toisin ajattelevia kohtaan. Yksi vastaaja mainitsi myös uskonnollisessa tilassa ilmenevän homofobian uhkana.

3.3 Uskonnollisessa tilassa esiintyvä väkivalta kokonaisuutena

Uskonnollisessa tilassa esiintyvää väkivaltaa tai sen uhkaa oli havainnut kaikista vastaajista alle puolet, 42% (126). Vastaajista 17,6% (53) on sitä mieltä, että väkivallan tai sen uhkan määrä on pysynyt ennallaan, ja noin 17% (51) on sitä mieltä, että väkivalta ja sen uhka on lisääntynyt. Lisäksi 5,3% vastaajista (16) ilmoitti, että väkivalta ja sen uhka on lisääntynyt paljon. Viisi vastaajaa on sitä mieltä, että väkivalta on vähentynyt, ja yksi vastaaja totesi, että väkivalta on vähentynyt paljon.

Kaavio 11. Väkivaltaa ja sen uhkaa koskevat havainnot

4 Mitä voidaan tehdä turvallisuuden parantamiseksi

Kolmella kysymyksellä selvitettiin, 1) mitä tilan käyttäjät voivat tehdä turvallisuuden parantamiseksi, 2) mitä vastaajat toivoisivat yhdyskunnan johdon tekevän sen parantamiseksi ja 3) mitä poliisin ja viranomaisten pitäisi tehdä uskonnollisten tilojen turvallisuuden parantamiseksi.

Kaikista vastaajista 59,5% antoi ehdotuksia siitä, miten tilan käyttäjät voisivat itse parantaa tilan turvallisuutta. Usein esitettyjä vastauksia olivat muun muassa kameravalvonnan, vartijoiden ja/tai ovivahdin järjestäminen, ovien lukittuina pitäminen, yksin olemisen välttäminen, valppaus, seuranta, turvallisuusohjeiden sekä selkeiden pakoreittien luominen, turvattomista tilanteista/hämäristä tilanteista ilmoittaminen sekä näihin puuttuminen ja hyvä käytös.

”Ovien lukitseminen, kameravalvonta, vaarallisten esineiden pitäminen poissa tiloista tai ainakin piilossa. Valaistuksen käyttäminen ja lisääminen. Yleinen valppaus.”

”huolehtia vartioinnista, riittävästä valaistuksesta, kamera valvonnasta. Ja puuttumalla uhkaaviin tilanteisiin.”

” Käytännön järjestelyt, turvakamerat, koulutus ja ohjeet.”

Muutamassa vastauksessa mainittiin paloturvallisuuden parantaminen, turvallisuuskoulutukset ja turvallisemman tilan/ystävällisen ilmapiirin luominen.

” Ei rakenneta huonekaluilla esim. tuoleilla liikkumisesteitä. Mietitään tarkasti tarvitaanko elävää tulta esim. kynttilöitä. Jos tarvitaan, niin niiden turvallinen sijoittelu. Tietoinen erilaisuuden sietämisen harjoittelu.”

”Puuttua asiattoman kielenkäyttöön. Tehdä turvallisemmat työtilat esimerkiksi diakoniatyöhön. Kirkon palveluskunta voisi rohkeammin puuttua tilanteisiin ja tarkkailla yleisötilaisuuksia.”

Yksi vastaaja toi esille homofobiaan puuttumisen.

”Koko toimintakulttuuri pitäisi muuttaa niin, että erilaiset ajatukset esim. seksuaalieettisistä kysymyksistä sallittaisiin eikä olisi vain yhtä oikeaa tapaa ajatella asioista ja toimia. Esimerkiksi homoparin on täysin mahdotonta käydä kirkon tilaisuuksissa julkisesti parina.”

Yhteensä 179 kaikista vastaajista eli 58% vastasivat kysymykseen siitä, mitä yhdyskunnan johdo voi tehdä uskonnollisen tilan turvallisuuden parantamiseksi.

Heistä suurin osa mainitsi toivovansa kameravalvontaa tai sen parantamista, esimerkiksi digitaalisia valvontakameroita, lisää valvontakameroita, tallentavia kameroita ja kameroita tilojen ulkopuolelle.

”Kiinnitä valvontakamerat helpottamaan kaiken alueella tapahtuvan seuraamista”⁸

Vastaajat ehdottivat myös, että yhdyskunnalla tulisi olla selkeä turvallisuussuunnitelma ja ohjeita, sekä kriisisuunnitelmia ja pelastussuunnitelmia. He totesivat myös, että suunnitelmia tulisi käydä läpi ja kouluttaa henkilökunta turvallisuudesta.

”Tiedostaa mahdolliset uhat ja jos niitä on informoida seurakuntaa ja viranomaisia. Tehdä suunnitelma kriisien torjumiseksi. Tehdä kriisiviestintäsuunnitelma. Varmistaa pelastussuunnitelma.”

”Järjestää henkilökunnalle turvallisuus koulutuksia, miten omassa seurakunnassa toimitaan uhkatilanteissa.”

”Kunnioittava ja tasa-arvoinen kohtelu kaikille. Turvallisuusohjeiden päivitys ja niiden näkyvillä olo. Turvallisuusharjoitukset henkilökunnalle. Kunnollinen valaistus tiloissa ja piha-alueilla. Yhteysketjut viranomaisiin kunnossa ja esim vapaaehtoistoimijoihin ja henkiseen huoltoon. Myös yhteisiä harjoituksia ajoittain. Riittävä määrä paikan tuntevaa henkilökuntaa tilaisuuksissa.”

8 Vastaus käännetty somalinkielestä: *”Inay ku xiraan kaamaraddo nabadgalyada CCTV si ay u sahlanaato inay la socdaan wax walba oo ka dhacaya meesha”*

Yhteistyö viranomaisten sekä muiden uskontoryhmien kanssa nousi esille muutamassa vastauksessa.

”Hyvä yhteistyötä alueen asukkaiden, yrittäjien ja viranomaisten kanssa”

”Tiivis yhteistyö oman alueen muiden rukoushuoneiden johdon kanssa sekä viranomaisten.”

”Julkisesti näkyvää yhteistyötä muiden uskonnollisten yhteisöjen kanssa.”

Muutaman vastaajan mukaan yhdyskunnan johdon pitäisi luoda suvaitsevainen ilmapiiri ja puhua kunnioittavasti toisista uskonnoista.

”Kunnioittava ja tasa-arvoinen kohtelu kaikille (...)”

”(...) Pyrkii luomaan suvaitsevainen ilmapiiri. Puhua toisista kulttuureista ja uskonnoista kunnioittavasti.”

Kaksi muslimieja edustavaa vastaajaa nosti esille naisten sisäänkäyntiin liittyvät asiat ja teki konkreettisia ehdotuksia:

”Tampereen moskeijan nais käyttäjille oma erillinen sisäänkäynti kuten Lahden moskeijassa on. Valvontakameroita voisi harkita Tampereen moskeijoihin.”

”Otaa naiset paremmin huomioon tilan käyttäjinä. Tarjota mm. erillinen sisäänkäynti naisille sekä mahdollisuus tilan lukitsemiseen.”

Usean vastaajan mukaan yhdyskunnan johto tekee kaiken minkä pystyy turvallisuuden varmistamiseksi.

Vastaajista 60,8% vastasi kysymykseen siitä, miten viranomaisten (poliisi, pelastustoimi, kunnan viranomaiset) tulisi tehdä turvallisuuden parantamiseksi. Merkittävä määrä vastaajista toivoi, että poliisi näkyisi enemmän sekä kaduilla että heidän uskonnollisissa tiloissaan (eritoten juhlapäivinä) sekä enemmän poliisivalvontaa ja partiointia.

” Poliisin näkyminen tuo turvallisuuden tunteen. En tiedä, onko liioiteltua isoihin tilaisuuksiin saada vartiointia??? Poliisille apukäsiä.?”

”Juhlapyhinä poliisi läheisyydessä”

”Lisätä partioita tiettyinä päivinä.. (...)”

Muutama vastaaja toivoi myös, että poliisi reagoisi nopeasti ja ottaisi uhkat vakavasti.

”Poliisien pitäisi ottaa tosissaan kun muslimmainen tai mies tekee esim ilmoitusta väkivallan uhasta. En ole kohdannut meidän yhteisössä väkivaltaa mutta ulkopuolelta tulevaa kyllä olen nähnyt ja tuntuu että poliiseja ei kiinnosta tämä.”

”Otaa tosissaan koettu uhka ja uhkailut. Huolia ja uhkia vähätellään ja laitetaan naisten hysteria ja ylihuolehtivaisuuden piikkiin (...)”

Muutama vastaaja korosti viranomaisten rasisminvastaisuutta tärkeänä tekijänä turvallisuuden parantamiseksi:

”Otaa vakavammin näihin tiloihin kohdistuva ilkivalta ja niiden jäsenien negatiivinen kohtelu.”

”Nollatoleranssi vihapuheelle ja rasismille (...)”

Osa vastaajista ehdotti, että poliisi tiedottaisi yhteisöille mahdollisista uhkista.

”Olisi tärkeää saada tietoa mahdollisista riskeistä, joista viranomaiset ovat tietoisia.”⁹

Muita ehdotuksia olivat koulutuksen järjestäminen, tiloissa vieraileminen, rahoitusta tilojen turvallisuuden parantamiseksi, yhteistyötä yhteisöjen kanssa ja parempaa valaistusta teille ja kulkureiteille.

”Olla tiivistä yhteistyössä yhteisöjen kanssa. Antaa rahoitusta/koulutusta turvatoimien parantamiseksi. (...)”

”Teillä pitäisi olla riittävä valaistus”

9 Kirjottajan käännös englanninkielestä: *”It would be important to receive any information of potential risks occurring that the authorities might be aware of.”*:

5 Yhteyden ottaminen poliisiin tai muuhun viranomaiseen

Kaikista vastaajista 18% (53) on ottanut yhteyttä poliisiin tilan käyttäjänä, liittyen turvallisuuteen. Heistä suurin osa eli 31 on kristittyjä, 13 on muslimeja, seitsemän juutalaisia ja kaksi muuhun uskontoryhmään kuuluvia.

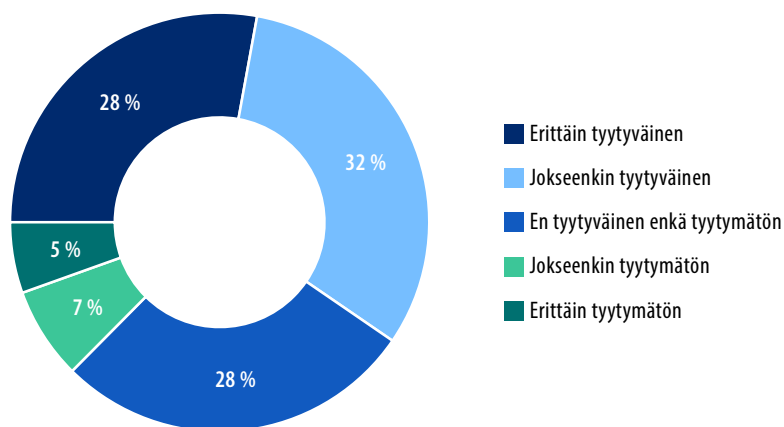
Kristityistä vastaajista 23,3% on ottanut yhteyttä poliisiin liittyen uskonnollisen tilan turvallisuuteen. Vastaava luku muslimivastaajista oli 10% ja juutalaisista vastaajista 17,5%.

Vastausten perusteella voi olettaa, että vaikka muslimit (ja juutalaiset¹⁰) ylipäättensä kohtaavat enemmän väkivaltaa tai väkivallan uhkaa kuin kristityt, he eivät ota yhteyttä poliisiin yhtä usein kuin kristityt.

Yksi selittävä tekijä tässä voi olla se, että näissä tilanteissa muslimit eivät olleet yhtä tyytyväisiä poliisin ja viranomaisten toimintaan verrattuna kristittyihin tai juutalaisiin vastaajiin.

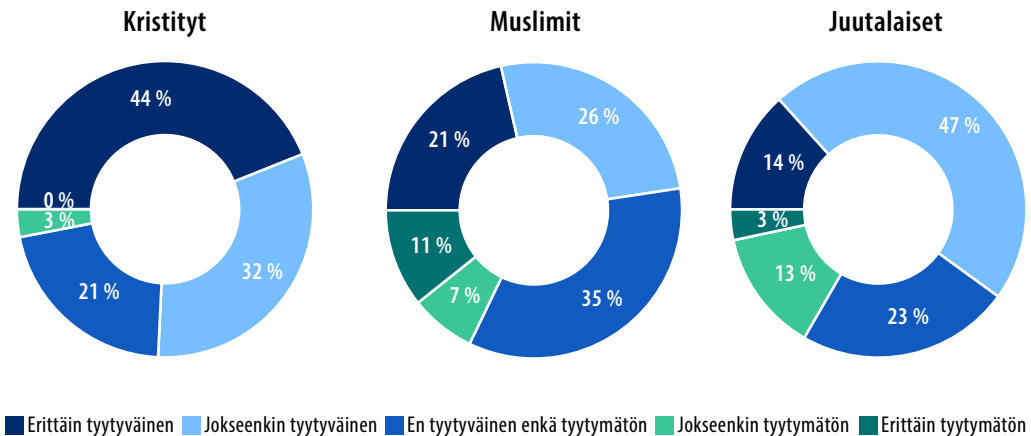
Muslimeista alle puolet ovat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä poliisin tai viranomaisten toimintaan tilanteissa. Kristityistä vastaajista 44% oli erittäin tyytyväisiä ja 32% tyytyväisiä poliisiin. Juutalaisista vastaajista vähän yli puolet oli tyytyväisiä (43%) tai erittäin tyytyväisiä (12%) poliisiin tai viranomaisiin. Kaaviot 12 ja 13 näyttävät vastaajien tyytyväisyyden poliisiin.

Kaavio 12. Kuinka tyytyväinen olet poliisin tai muun viranomaisen toimintaan tilanteessa?

¹⁰ luvut eivät ole tilastollisesti päteviä, joten vertailua on vaikea tehdä.

Kaavio 13. Kristittyjen, muslimien ja juutalaisten vastaajien tyytyväisyys poliisin tai muun viranomaisen toimintaan.

Yhdessä kysymyksessä kysyttiin syytä siihen, miksi vastaaja oli ottanut yhteyttä poliisiin.

Kymmenen henkilöä oli ottanut yhteyttä poliisiin uhkailun tai uhkauksen takia, yhdeksän yhteydenottoa poliisiin liittyi tiloihin kohdistuvaan ilkivaltaan ja seitsemän henkilöä vastasi ottaneensa yhteyttä poliisiin varkaustapauksen takia. Muutama vastaaja oli ottanut yhteyttä poliisiin koska tiloissa oli häiriköitä, joiden poistamiseen tarvittiin poliisin apua. Muita vastauksia kysymykseen olivat muun muassa sairauskohtaus, rasismi, väkivaltainen radikalisoituminen, tuhopoltto ja tuhopolton yritys ja paikkojen hajottaminen. Muutama vastaaja myös mainitsi tilanteet, joissa ei ollut mitään hätää, mutta yhteydenotto poliisiin oli koulutusta, turvallisuuskäyntiä tai ilmoituksia varten.

Kyselyssä ei kuitenkaan ole lisäkysymystä, jonka avulla voisi saada syvempää ymmärrystä miksi vastaajat ovat tyytyväisiä tai tyytymättömiä poliisiin.

6 Turvallisuutta käsittelevä ohjeistus

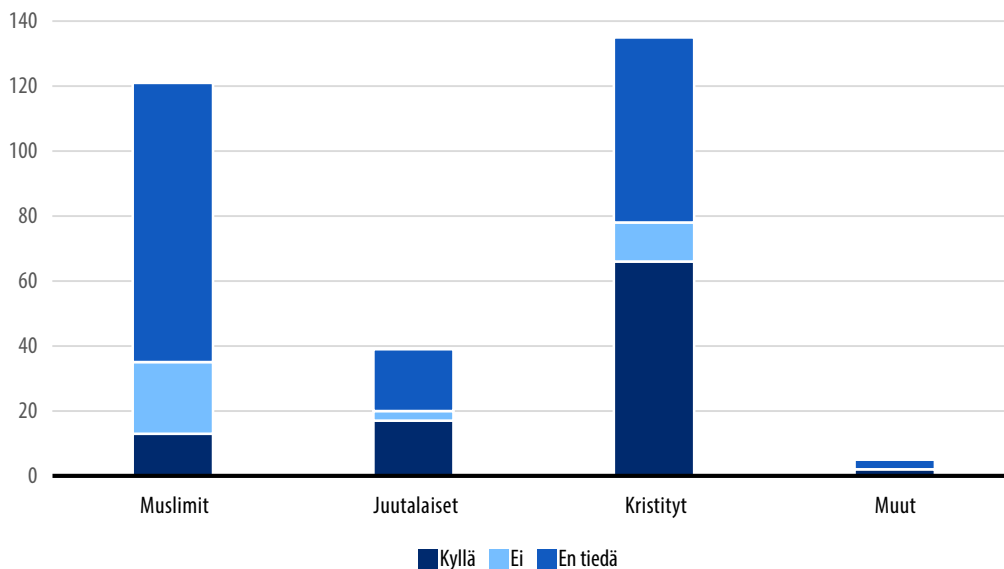
Yli puolet vastaajista (55%) eivät tieneet, onko tilojen turvallisuutta käsittelevä kirjallinen ohje laadittu. Noin yksi kolmasosa vastasi, että ohje on olemassa ja 12% totesi, ettei ohjetta ole olemassa heidän käyttämässään uskonnollisessa tilassa.

Muslimivastaajista 71% ei tiennyt, onko heidän tilassaan kirjallista turvallisuutta käsittelevää ohjetta, 18% totesi että ohjetta ei ole, ja vain 11% totesi että kirjallinen ohje on olemassa.

Kristityistä vastaajista 42% ei tiennyt, onko heidän tilassaan kirjallista turvallisuutta käsittelevää ohjetta, 9% totesi että ohjetta ei ole, ja 49% totesi että kirjallinen ohje on olemassa.

Juutalaisista vastaajista noin puolet (19) eivät tieneet, onko kirjallista turvallisuutta käsittelevää ohjetta synagogassa, kolme (7,5%) totesi, että sellaista ohjetta ja 17 vastasi, että turvallisuutta käsittelevä kirjallinen ohje on olemassa.

Kaavio 14. Onko turvallisuutta käsittelevää kirjallista ohjetta olemassa?

Niiltä vastaajilta, jotka vastasivat "kyllä" kysymykseen turvallisuutta koskevan kirjallisen ohjeen olemassa oloon, kysyttiin lisäksi, onko ohje tilan käyttäjien saatavilla tai nähtävillä. Vaikka vain 98 kaikista vastaajista totesi, että ohje on olemassa, 158 vastaajaa vastasi kysymykseen, onko ohjeet saatavilla ja nähtävillä. Tästä johtuen 62 vastausta on jätetty tämän kysymyksen analyysistä pois¹¹.

Niistä, jotka totesivat että heidän tiloissaan on olemassa kirjallinen turvallisuutta käsittelevä ohje, 65% totesi että ohje on tilan käyttäjien saatavilla ja nähtävillä. 12%:n mukaan kirjallinen ohje ei ole tilan käyttäjien saatavilla tai nähtävillä. Vastaajista 23% ei tiennyt, onko ohje heille saatavilla tai nähtävillä.

11 Heistä 50 olisi vastannut etteivät tiedä, onko ohje näkyvillä, kun taas 12 olisi vastannut ettei ohje ole näkyvillä

Liitteet

Työryhmän asettamispäätös

Uskonnollisten yhteisöjen tilojen turvallisuuden parantaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut työryhmän kartoittamaan uskonnollisten yhteisöjen tilojen kohdistuvia turvallisuushkia ja laatimaan esityksiä turvallisuuden parantamiseksi.

Toimikausi

1.8.2020– 31.5.2021

Tausta

Uskonnollisten yhteisöjen tiloihin ja tiloja käyttäviin yhteisöjen jäseniin kohdistuvat turvallisuushkat ovat lisääntyneet. Erityisesti juutalaisten ja islamilaisten yhteisöjen tilojen turvallisuus on heikentynyt. Nämä ovat joutuneet viimeisten vuosien aikana terroritekojen kohteeksi, esimerkkeinä Hallessa Saksassa synagogan läheisyydessä tehty isku sekä Uudessa Seelannissa kahteen moskeijaan kohdistettu isku. Myös Suomessa juutalaisiin synagogiin ja muslimien rukoushuoneisiin/moskeijoihin kohdistuneet uhkaukset ja ilkivalta ovat lisääntyneet.

Eri yhteisöjen turvallisuustoimien ja turvallisuusosaamisen välillä on eroja. Kirkon ja juutalaisen seurakunnan turvallisuusosaaminen on hyvällä tasolla, mutta on myös yhteisöjä, joiden turvallisuusosaamista ja -toimia tulisi parantaa. Lähtötason erilaisuus antaa hyvät mahdollisuudet jakaa hyviä käytäntöjä ja osaamista.

Työryhmän tehtävä perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen kansallisesta väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn toimenpideohjelmasta 19.12.2019. Ohjelmassa on toimenpide, jonka mukaisesti *”Selvitetään uskonnollisten yhteisöjen tiloihin kohdistuvat uhkat ja toteutetaan koulutusta, joka parantaa niiden varautumista turvallisuushkiin ja kriiseihin. Laaditaan uskonnollisten yhteisöjen käyttöön tilaturvallisuuteen liittyvä käsikirja. Hyödynnetään koulutuksessa kansainvälisiä esimerkkejä”*.

Tavoitteet

Työn tavoitteena on koota tietoa uskonnollisiin yhteisöihin, erityisesti juutalaisiin synagogiin ja muslimien rukoushuoneisiin/moskeijoihin kohdistuvista turvallisuusuhkista sekä tehdä ehdotuksia siitä, miten näiden turvallisuutta voidaan parantaa koulutuksella, turvallisuusosaamisen ja -toimien parantamisella sekä organisoinnilla.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on:

- kartoittaa uskonnollisten yhteisöjen turvallisuuden nykytila ja uhkat,
- laatia suunnitelma siitä, miten turvallisuutta tulisi parantaa koulutuksella, toteuttaa koulutus ja antaa tämän perusteella suositukset tulevasta koulutuksesta
- laatia ehdotus siitä, miten turvallisuustoimia ja -organisaatiota tulisi kehittää ottaen huomioon olemassa olevat hyvät käytännöt ja kokemukset ja mitä turvallisuustoimien lisääminen vaatisi käytännössä, sekä
- laatia syntyneen aineiston pohjalta käsikirja uskonnollisten yhteisöjen turvallisuuden parantamiseksi.

Organisointi

Työryhmän kokoonpano on seuraava:

Kehittämispäällikkö Tarja Mankkinen, sisäministeriö, puheenjohtaja

Jäsenet:

Varatuomari Atik Ali, Suomen Muslimiverkosto

Projektikoordinaattori Habiba Ali, Kirkon Ulkomaanapu

Imaami Abbas Bahmanpour, Resalat Islamilainen Yhdyskunta

Media- ja viestintälautakuntavastaava Afrah Al Bayaty, Turun Islamilainen yhdyskunta

Imaami Anas Hajjar, Suomen Islamilainen Yhdyskunta

Imaami Mustafa Kara, Tampereen Islamin Yhdyskunta

Turvallisuuspäällikkö Mika Kataja, Kirkon ulkomaanapu

Hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Vanhempi asiantuntija Ilpo Leino, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

Turvallisuusvastaava Marcus Miramo, Helsingin juutalainen seurakunta, (edustaa myös Turun juutalaista seurakuntaa)

Vt. kirkkoneuvos Petri Määttä, Kirkkohallitus

Poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö

Työryhmä kuulee työn aikana uskonnollisten yhteisöjen edustajia sen varmistamiseksi, että työssä tulee otetuksi huomioon laajasti eri yhteisöjen näkemyksiä. Lisäksi työryhmä voi kuulla tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Työryhmän nimeämisessä oli tavoitteena ottaa huomioon naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §. Työryhmään nimettyjen enemmistö on miehiä, mikä on heidän asiantuntemuksensa ja työtehtäviensä kannalta perusteltua.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Muille kuin viranomaisille voidaan maksaa matkakustannuksista aiheutuneet kulut, näistä on aina sovittava etukäteen.

Kansliapäällikön sijaisena,
Osastopäällikön sijaisena Katriina Laitinen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Jakelu Työryhmän jäsenet

Tiedoksi Sisäministeri Ohisalo
 Valtiosihteeri Parviainen
 Erityisavustaja Kerman
 Erityisavustaja Lappalainen
 Erityisavustaja Laaksonen
 Poliisijohtaja Gerkman
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 SM viestintäyksikkö
 Poliisihallitus

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi